INFORMATORIUM

Z PŘÍRŮSTKŮ BIBLIOGRAFICKÉ DATABÁZE VÝZKUMNÉ INFRASTRUKTURY ČESKÁ LITERÁRNÍ BIBLIOGRAFIE (ÚČL AV ČR) K 27. ČERVENCI 2025

A zmizel zas do své pracovny: Jindřich Pokorný 1927–2014. Uspořádala [a předmluvu napsala] Terezie Pokorná; redakční spolupráce Veronika Dudková, Edita Onuferová, Michael Špirit. Praha: Revolver revue, 2024. (Edice Revolver revue; sv. 151) Sborník vzpomínek na veřejné působení literárního vědce a překladatele J. Pokorného.

ADAMOVIČ, Ivan: Fantastika obecné potřeby: O fantastických prvcích v současné české beletrii. *Host* 41, 2025, č. 4, 7. 4., s. 20–23. Esej.

ARTWIŃSKA, Anna — COLOMBI, Matteo: Canons and Their Questioning, Canons and Their Fading: Some Personal Remarks on the Development of the Teaching of Literary History. *Slovo a smysl* [online] 20, 2023, č. 43, listopad, s. [15]–43. Studie o problematice výuky dějin polské literatury v kontextu německého univerzitního prostředí. Autoři připomínají též české diskuze o literárním kánonu z počátku tisíciletí (Hana Šmahelová, Petr A. Bílek, Vladimír Papoušek, Dalibor Tureček aj.).

BAUER, Michal: The Form and Functioning of the Union of Czechoslovak Writers in the Late 1940s and Early 1950s in the Context of Czech Literature. *eSamizdat* [online]. Anno 17, 2024, 3. 2. 2025, pp. 115–128. Studie o proměně Syndikátu českých spisovatelů ve Svaz československých spisovatelů na přelomu 40. a 50. let, kdy se spisovatelské sdružení změnilo v ideologickou organizaci plně závislou na oficiální politice.

BENDLOVÁ, Markéta: Včely a včelařství v historických knižních sbírkách Národní knihovny ČR. *Knihovna* [online] 36, 2025, č. 1, s. 31–49. Studie o objevech, osobnostech a vývoji středověkého včelařství na základě starých tisků (1501–1800) uložených v historických fondech Národní knihovny ČR.

Bibliotheca Antiqua 2023: Sborník z 31. konference, 15.–16. listopadu 2023, Olomouc. Editor Rostislav Krušinský. Olomouc — Ostrava: Vědecká knihovna v Olomouci — Sdružení knihoven ČR, 2023. Sborník statí z uvedené konference o starých tiscích a dějinách knižní kultury.

Bibliotheca Antiqua 2024: Sborník z 32. konference, 7.–8. listopadu 2024, Olomouc. Editor Rostislav Krušinský. Olomouc — Ostrava: Vědecká knihovna v Olomouci — Sdružení knihoven ČR, 2024. Sborník statí z uvedené konference o starých tiscích a dějinách knižní kultury.

BOLDAN, Kamil — VACKÁŘOVÁ, Jana: Bibliotheca astronomica: Astronomické tisky 15.–17. století ze sbírky Národní knihovny České republiky. Praha: Národní knihovna České republiky, 2024. Monografie vydaná jako katalog ke stejnojmenné výstavě konané 18. 10. — 18. 12. 2024 v Galerii Klementinum, zaměřená na dobové

staré a vzácné tisky s astronomickou tematikou.

CIMA, Anna: Kafkovské motivy v poválečné japonské literatuře: Povídky „Každodennost ve snu" Šimaa Tošia a „Jestřáb" Išikawy Džuna. *Svět literatury* [online] 34, 2024, č. 69, červenec, s. [47]–63. Studie o recepci díla Franze Kafky v poválečném Japonsku.

CZAPLIŃSKI, Przemysław: Rozbieżne emancypacje: Przewodnik po prozie 1976–2020. Kraków: Wydawnictwo Literackie, 2025. Monografie zaměřená na polskou literaturu posledních padesáti let, zmíněn je mj. vliv díla Milana Kundery.

Čtení o Franzi Kafkovi: Trajektorie rozumění (1913–1968). Antologii uspořádali Veronika Jičínská a Michal Topor; úvod napsala Veronika Jičínská; zařazené texty edičně připravil, bibliografii a rejstříky sestavil Michal Topor; texty z němčiny a angličtiny přeložil Martin Pokorný. Praha: Institut pro studium literatury, 2024. (Antologie; svazek 23.) Antologie reflexí díla F. Kafky obsahuje studie, eseje a kritické texty, které se snaží analyzovat Kafkovo dílo a jeho dopad na literaturu a kulturu.

DAKOWICZ, Przemysław: „Ogarki z ogniska rzeczywistości": O poezji Miloša Doležala. *Bohemistyka* 25, 2025, č. 1, s. 118–138. Studie o básnické tvorbě M. Doležala.

EFFENBERGER, Vratislav — HAVLÍČEK, Zbyněk — KLÍMA, Ladislav — ŠVANKMAJER, Jan — DRYJE, František — ŠEBEK, Karel: Na persekuční motivy: Výpisky z četby II. *Analogon*, 2024, č. 102, s. 86–89. Soubor textů reflektujících téma perzekuce.

EISNER, Pavel: Paul/Pavel Eisner: 1889–1958: Ein Kulturvermittler in Prag. Herausgeber Steffen Höhne, Anne Hultsch, Ludger Udolph. Köln: Böhlau, 2025. (Intellektuelles Prag im 19. und 20. Jahrhundert; Band 24) Komentovaný výbor textů P. Eisnera včetně předmluv k antologiím české literatury.

FILIPOWICZ, Marcin: Terror, opór, walka? Pamięć dźwięków II wojny światowej we współczesnej czeskiej prozie. *Bohemistyka* 25, 2025, č. 1, s. 44–76. Studie o způsobech prezentace zvuků a zvukových prvků v dílech české literatury, jejichž tématem je druhá světová válka a paměť o ní.

FIŠER, Zbyněk: Rozvíjení textových kompetencí metodami tvůrčího psaní. *Slovo a smysl* [online] 20, 2023, č. 43, listopad, s. [49]–66. Studie.

FLUSSER, Vilém: Exil a kreativita. Přeložil Martin Hašek. *Analogon*, 2024, č. 102, s. 27–29. Esej o exilu a vyhnanství z knihy *Von der Freiheit des Migranten. Einsprüche gegen den Nationalismus*.

FOŘT, Bohumil: Strategies and dominants: A hundred years with Josef Švejk. *Bohemistyka* 25, 2025, č. 1, s. 33–43. Studie o literární postavě Josefa Švejka, ústředním hrdinovi románu *Osudy dobrého vojáka Švejka* Jaroslava Haška, jako centrální figuře jeho naratologické struktury.

Franz Werfel und seine Geschichte einer Jugendschuld in Prag: Ästhetische und moralische Aspekte. [Herausgeber] Viera Glosíková, Ilse Nagelschmidt, Lena Sophie Voß. Berlin: Frank & Timme, 2024. (Literaturwissenschaft; Band 113) Kolektivní monografie analyzující estetické a morální otázky spojené s intepretací románu *Der Abituriententag* F. Werfla.

HÄRTELOVÁ, Eliška D.: Nezůstat vně zpěvu: O dvou způsobech čtení básní a jejich místě v didaktice poezie. *Slovo a smysl* [online] 20, 2023, č. 43, listopad, s. [67]–78. Studie.

Historiografie, sociologie a politika paměti. Editoři Adéla Gjuričová, Martin Nodl, Vladimír Urbánek. Praha: Argo: Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy — Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2025. (Historické myšlení; svazek 97) Kolektivní monografie o dialogu mezi historiografií a sociologií, mj. na materiálu krásné literatury, publikovaná u příležitosti 80. narozenin sociologa Miloše Havelky.

HORÁČKOVÁ, Alice: Václav a Kamila Bendovi: Příběh lásky a odvahy. Praha: Argo, 2025. Biografie věnovaná životním osudům manželského páru spisovatele a disidenta V. Bendy a jeho ženy Kamily.

HRDINA, Martin et al.: Kritika a autonomie českého umění: 1859–1892. Praha: Ústav pro českou literaturu AV ČR: Filip Tomáš — Akropolis, 2024. Kolektivní monografie.

JEDLIČKOVÁ, Alice: Kašpar noci (Ivan) Wernisch. Redakce Jakub Škorpil. *Svět a divadlo* 35, 2024, č. 5, s. 123–134. Studie o divadelní inscenaci založené na poezii I. Wernische.

Jiří Trnka International Symposium 2022: Všechny barvy pohádky = All the colours of fairytales. Překlad Valerie Talacková, David Fuchs. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara, 2024. Sborník ze stejnojmenné konference.

Josef Florian ve fondu Moravské zemské knihovny. Editorka Lenka Pokorná Korytarová. Brno: Moravská zemská knihovna, 2023. Kolektivní monografie vydaná jako katalog ke stejnojmenné výstavě věnované osobní knihovně J. Floriana uložené v Moravské zemské knihovně.

KITZLEROVÁ, Jana: Absurdita v Kafkově románu *Proces* a její reflexe ve dvou dílech rusky psané literatury (Daniil Charms a Vladimir Jermolajev). *Svět literatury* [online] 34, 2024, č. 69, červenec, s. [23]–31. Studie.

Knihy Aulos: 30 let nakladatelství. K vydání připravil Zdeněk Křenek. Praha: Aulos — Muzeum literatury, 2023. Jubilejní publikace obsahuje obrazový soupis vydaných knižních titulů bibliofilského nakladatelství Aulos.

KOBLÍŽKOVÁ WITTLICHOVÁ, Julie: Co je konceptuální literatura? Úvod k textu Pascala Mougina. *Svět literatury* [online] 34, 2024, č. 69, červenec, s. [159]–166. Stať k překladu studie francouzského literárního vědce P. Mougina „Konceptuální literatura: Zamyšlení nad problematickou kategorií".

KOŠNAROVÁ, Veronika: Básník ve věži ze slonoviny: Několik poznámek k nervalovským rezonancím v básnickém díle Karla Zlína a k překladům Nervalových *Chimér* do češtiny. *Svět literatury* [online] 34, 2024, č. 69, červenec, s. [109]–125. Studie.

KOUDELKOVÁ, Eva: Bohatě naplněný život. *Zprávy Společnosti bratří Čapků*, 2025, č. 157, červen, s. 4. Nekrolog Aleše Fetterse.

KRÁLÍKOVÁ, Andrea: Jan Mukařovský ke koncepčním otázkám výuky literatury. *Slovo a smysl* [online] 20, 2023, č. 43, listopad, s. [169]–172. Stať o článku J. Mukařovského „Poetika jako základ literární výchovy na střední škole", který vyšel roku 1943 v časopise *Střední škola*.

KROUTVOR, Josef: Balíček: Výtvarné črty. Praha: Nezávislý podmelechovský spolek, [2025]. Kniha autobiografických textů, črt a úvah o výtvarném umění a kultuře.

KŘIVÁNKOVÁ, Anna — TESAŘ, Antonín — VESELÝ, Karel: Planeta Nippon. Praha: Crew, 2024. Kolektivní monografie zabývající

se dějinami japonského komiksu s důrazem na mangu, kapitola „Made in Czech Republic" je věnována české tvorbě v tomto stylu, především sborníku *Vějíř*.

KUZEBAUCH, Bohumil: La Vita Nuova: Iniciace v Dantově Novém životě jako hranice mezi středověkem a renesancí. Praha: VŠKK, 2025. (Rukopis plus) — Novela variující text D. Alighieriho, doplněná o studii s interpretací Alighieriho textu vycházející ze studie Daniely Hodrové „Román zasvěcení".

LAURIN, Petra — NOVÁKOVÁ, Irena — PETRÁSKOVÁ, Christa: Osudy Němců z Jizerských hor po roce 1945 = Schicksale der Deutschen aus dem Isergebirge nach 1945. Jablonec nad Nisou: Dům česko-německého porozumění v Rýnovicích, 2025. — Kolektivní monografie.

Libuše: Edice libret = Edition of libretti. Editoři Michal Fránek, Ladislav Futtera, Jiří Kopecký, Jana Spáčilová. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 2024. — Antologie operních libret *Libuše* v úplnosti shromažďující všechna publikovaná i dosud nepublikovaná operní libreta i další, většinou zhudebněné texty od 17. do 20. století.

Listinné garance náboženských poměrů na šlechtických panstvích v Čechách a na Moravě (1436–1620). Vydal Josef Hrdlička. Praha: Centrum medievistických studií v nakladatelství Filosofia, 2024. (Archiv český; 44) — Komentované vydání listinných garancí náboženských poměrů.

MARTINEK, Libor: Téma války a odsunu Němců ze Sudet v románu *Habermannův mlýn* Josefa Urbana a kontroverze vyvolané jeho filmovým zpracováním. *Bohemistyka* 25, 2025, č. 1, s. 77–97. — Studie o srovnání literární předlohy a filmové adaptace (v režii J. Herze) románu *Habermannův mlýn* J. Urbana.

MERENUS, Aleš: České drama v ohrožení? Jeden literární druh mezi krizí a závěrečnou katastrofou. *A2* 21, 2025, č. 8, 9. 4., s. 18–19. — Esej.

Milan Kundera Known and Unknown: Multidimensional Analysis of His Selected Works. Edited by Karen von Kunes. New York — London — Oxford — New Delhi — Sydney: Bloomsbury Academic, 2025. — Kolektivní monografie obsahuje příspěvky ke studiu díla M. Kundery ve čtyřech oblastech: původně česká světová próza; Kundera v překladu; francouzská próza a eseje a poezie, drama a televizní hry.

MOUGIN, Pascal: „Konceptuální literatura": Zamyšlení nad problematickou kategorií. Přeložila Julie Koblížková Wittlichová. *Svět literatury* [online] 34, 2024, č. 69, červenec, s. [167]–179. — Studie.

MÜLLER, Richard: The Issue of Repetitiveness in Kafka. *Svět literatury* [online] 34, 2024, č. 69, červenec, s. [32]–46. — Studie o fenoménu repetitivnosti v dílech Franze Kafky.

Nejkrásnější české knihy roku 2023 = The Most Beautiful Czech Books of the Year 2023. Praha: Ministerstvo kultury ČR — Památník národního písemnictví, 2024. — Obrazový katalog knih oceněných v soutěži o nejkrásnější české knihy roku 2023.

NEZBEDOVÁ, Agáta: Pohádkář s vážnou tváří: O Hansi Christianu Andersenovi, dimenzích jeho pohádek a jejich překladech. *Host* 41, 2025, č. 6, 9. 6., s. 38–41. — Esej o pohádkové tvorbě H. Ch. Andersena.

NOVÁKOVÁ, Luisa: Próza Václava Renče v kontextu jeho tvorby. *Bohemistyka* 25, 2025, č. 1, s. 98–117. — Studie.

NOVOTNÝ, Vladimír: Skonal Jaroslav Vejvoda, ikona exilové literatury:

Jaroslav Vejvoda (13. 9. 1940 — 5. 4. 2025). *Tvar* 36, 2025, č. 10, 15. 5., s. 9. Nekrolog.

PAJĄK-GŁOGIEWICZ, Aleksandra — PANOCH, Pavel: Český Protomartyr poenitentiae a studené vody Vltavy pod Karlovým mostem: Včera a dnes. *Bohemistyka* 25, 2025, č. 1, s. 13–32. Studie o tradici komemorace úmrtí sv. Jana Nepomuckého v barokním umění a literatuře.

PÁTKOVÁ, Jana: Mezi domovem a kolonií: Příběh česko-slovenských vztahů v literatuře jednoho století. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2025. Monografie.

PERNES, Jiří: Velké dějiny zemí Koruny české: Sv. XVIII., 1956–1967. Praha: Paseka, 2025. Monografie, mj. s kapitolami věnovanými recepci *Zbabělců* Josefa Škvoreckého a dalších textů.

PEZDA, Jan: Slunce, voda, vzduch: Zrod moderního turismu. Praha — Ostrava: Paseka — Ostravská univerzita, 2025. Monografie.

PIETRZYKOWSKA, Justyna: XX-lecie Bohemistyki w Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu. *Bohemistyka* 25, 2025, č. 1, s. 164–169. Článek o dějinách oboru bohemistika na Ústavu neofilologie (Instytut Neofilologii) Akademii Nauk Stosowanych (dříve Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa) v polské Ratiboři.

PLATZOVÁ, Magdaléna: Každý dobrý člověk je anarchista. *Host* 41, 2025, č. 5, 13. 5., s. 46–52. Esej o knize *Nečekáme nic od reforem*, o anarchismu, o českém anarchistickém hnutí, mj. v literárních a uměleckých souvislostech.

POKOJOVÁ, Jana: Morgenstern je stále v Čechách: O nové čítance básnického překladu. [Autor básní] Christian Morgenstern; [přeložili] Daniela Šebková, Radek Malý, Martin Hašek, Jana Pokojová, Jan Janula, Síta Hrňová, *Plav* 21, 2025, č. 5, s. 74–80. Esej o překládání poezie Ch. Morgensterna a o antologii *Morgenstern je stále v Čechách*, již autorka připravila k vydání.

PRÍHODOVÁ, Edita: Dvaja sodáli v hraničných životných situáciách. *Romboid* 60, 2025, č. 2, apríl, s. 52–68. Studie o Václavu Renčovi a Karolu Strmeňovi a jejich básnické tvorbě s mariánskou tematikou.

REJZLOVÁ, Vendula — JALUŠKA, Matouš: Bruncvík se chápe slova: Marginálie k didaktickému využití hrdinů středověké literatury. *Slovo a smysl* [online] 20, 2023, č. 43, listopad, s. [112]–128. Studie.

RENČ, Václav: Mariina radost z ticha. *Katolický týdeník* 36, 2025, č. 19, 6.–12. 5., s. 10. Úryvek eseje o významu ticha pro křesťanský duchovní život.

RICHTEROVÁ, Sylvie: Humor jako zvláštní rozměr vědomí: Eseje o Jaroslavu Haškovi. Praha: Malvern, 2024. Soubor esejů.

ROSA, Hartmut: Proč číst? Zázrak narativní rezonance. *Host* 41, 2025, č. 2, 10. 2., s. 48–52. Esej.

ŘÍHOVÁ, Zuzana: Analphabetic Modernism: T. S. Eliot's poetry in Czech translation in the 1940s. In: *Globalizing the Avant-Garde*. Edited by David Ayers, Margarida Brito Alves, Joana Cunha Leal, Benedikt Hjartarson. Berlin — Boston: De Gruyter, 2025, s. 301–312. Studie o překladech básnické tvorby T. S. Eliota ve 40. letech 20. století a zájmu o anglo-americkou literární modernu v prostředí umělecké Skupiny 42.

SEGI, Stefan: Korektnost a revizionismus. [Ilustrace] Pája Smékalová. *Prostor* 42, 2025, č. 123, ii. 6., s. 125–129. Esej o politické

korektnosti a jejím fungování ve společnosti.

Shmuel Hugo Bergmann: A life between Prague and Jerusalem. Edited by Olaf Glöckner, Boaz Huss and Marcela Menachem Zoufalá. Berlin — Boston: De Gruyter Oldenbourg, 2024. (Europäisch-jüdische Studien. EJSB = European-Jewish studies. EJSB; volume 63) — Kolektivní monografie zaměřená na život a dílo židovského člena pražského kruhu S. H. Bergmanna vycházející z konference „One biography, multiple places: The life and work of Shmuel Hugo Bergmann; Between Prague and Jerusalem (1883–1975)" konané v roce 2021 v Praze.

SLAČÁLEK, Ondřej: Je v nenávisti láska: Básník-bojovník Stanislav Kostka Neumann. *A2* 21, 2025, č. 12, 4. 6., s. 18–19. — Esej o osobnosti, básnické tvorbě a publicistice S. K. Neumanna.

STŘELEC, Karel: Století jinakosti… a zapomnění. *Tvar* 36, 2025, č. 10, 15. 5., s. 17. — Esej o literární reflexi 20. století v současné české próze.

SZARKA, Szilvia: Synové Kafky: Kafkovské intertexty v díle Pétera Esterházyho, Mihálye Kornise a Szilárda Borbélye. *Svět literatury* [online]. 34, 2024, č. 69, červenec, s. [10]–22. — Studie o recepci děl Franze Kafky v Maďarsku.

ŠŤOVÍČEK, Petr: K životu a dílu Karla Lustiga (1856–1924) II.: Redaktorem, spisovatelem a muzejníkem. *Jihočeský sborník historický* 93, 2024, s. 76–122. — Bio-bibliografická studie o autoru výchovně vzdělávací, historicko-národopisné, muzeologické a cestopisné literatury K. Lustigovi.

TROJAN, David: Bůh, česká církev a pražský biskup v podání tzv. Dalimila. *Mediaevalia Historica Bohemica* 26, 2023, č. 1, s. 83–122. — Studie.

VANĚK, Václav: Škola ožuvavců. *Slovo a smysl* [online] 20, 2023, č. 43, listopad, s. [131]–144. — Studie o problematice výuky české literatury 19. století.

VIMR, Ondřej: Atlas světové české literatury (1817–2019). Praha: Academia — Ústav pro českou literaturu AV ČR, 2025. — Monografie poskytuje analýzy a vizualizace bibliografických dat o české literatuře v překladu mezi lety 1817–2019 a nabízí tak přehled o cirkulaci, šíření a popularitě českých literárních děl ve světovém kontextu.

Vokno: Časopis pro druhou i jinou kulturu. 7–11. Úvodní texty František Stárek Čuňas, Martin Machovec, Karel Haloun, Zdeněk R. Nešpor, Martin Valenta, [závěrečná studie] Jana Růžková. Praha: Pulchra, 2024. — Komentované vydání vybraných čísel samizdatového časopisu *Vokno.*

VŠETIČKA, František: Závišova píseň — nejpřednější staročeské kurtoazní milostné dílo. *Bohemistyka* 25, 2025, č. 1, s. 3–12. — Studie.

ZACPAL, Zdeněk: Kierkegaardův Okamžik a Havlíčkovy Epištoly kutnohorské. *Kuděj* 25, 2024, č. 1, s. 40–60. — Studie o názorech Sørena Kierkegaarda a Karla Havlíčka Borovského na křesťanství a potřebu oddělit náboženství od státu.

ZMĚLÍK, Richard: On the question of the acquisition of literary texts and the method of their processing for the needs of independent literary research. Translated from Czech by Josef Línek. *Bohemistyka* 25, 2025, č. 1, s. 139–154. — Studie o metodách získávání digitálních dat tykajících se výzkumu české prozaické tvorby.

Žena — kůže — tíseň — zlost: K postavení a tvorbě žen v undergroundu. [Edičně připravili] Kristina Klímová, Radek Touš. [Praha]: Malvern, 2025. — Antologie undergroundové poezie doplněná dobovými fotografiemi.

Ke dni 27. 7. 2025 zpracovala Markéta Ř. Holanová

EXCERPOVANÁ PERIODIKA:
A2 21, 2025, č. 8, 9. 4. — č. 12, 4. 6.; *Analogon*, 2024, č. 102; *Bohemistyka* 25, 2025, č. 1; *eSamizdat* [online]. Anno 17, 2024, 3. 2. 2025; *Host* 41, 2025, č. 2, 10. 2. — č. 6, 9. 6.; *Jihočeský sborník historický* 93, 2024; *Katolický týdeník* 36, 2025, č. 19, 6. — 12. 5.; *Knihovna* [online] 36, 2025, č. 1; *Kuděj* 25, 2024, č. 1; *Mediaevalia Historica Bohemica* 26, 2023, č. 1; *Plav* 21, 2025, č. 5; *Prostor* 42, 2025, č. 123, 11. 6.; *Romboid* 60, 2025, č. 2, apríl; *Slovo a smysl* [online] 20, 2023, č. 43, listopad; *Svět a divadlo* 35, 2024, č. 5; *Svět literatury* [online] 34, 2024, č. 69, červenec; *Tvar* 36, 2025, č. 10, 15. 5.; *Zprávy Společnosti bratří Čapků*, 2025, č. 157, červen.